

4. Стальнова Е. А. Архетипический образ птицы в рассказах английской писательницы Дафны Дюморье (на материале сборника рассказов «Яблоня») / Е. А. Стальнова // Новая наука: от идеи к результату: материалы Междунар. науч.-практ. конференции . – 2015. – № 6. – С. 39-43.

5. Шестопалова Т. Кореляція понять «архетипний образ-міфологема-символ-міф» (на прикладі поезії П. Тичини) / Т. Шестопалова // Наукові записки / [упор. В. П. Моренець]. – К. : Національний університет «Києво-Могилянська академія», 1999. – Т. 17. – С. 37–41.

Науковий керівник: к. філол. н., доцент О. Я. Кресан

НЕМОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ПОДИВУ (НА МАТЕРІАЛІ ХУДОЖНЬОГО АНГЛОМОВНОГО ТЕКСТУ)

А. В. Чернявська

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Дослідження немовних засобів комунікації набуває все більшої актуальності, адже вони значною мірою впливають на ефективність та успішність процесу спілкування. Немовні засоби комунікації – це елементи комунікативного коду, які мають немовну (але знакову) природу та разом із засобами мовного коду слугують для створення, передавання і сприйняття повідомлень [1, 59]. Однією із переваг немовних засобів є їхня достовірність, адже вони переважно спонтанні, важче піддаються контролю і тому виражають справжні емоції комуніканта.

Емоція за К. Ізардом – це складний феномен, що включає в себе нейрофізіологічний, нервово-м'язовий, експресивний та чуттєвий компоненти [2, 50]. Нейрофізіологічний аспект визначається електричною активністю нервової системи (кори, гіпоталамуса, тощо). Нервово-м'язовий аспект – це мімічна діяльність, а також пантомімічні, вісцерально-ендокринні та іноді голосові реакції. На експресивному та чуттєвому рівні емоція виявляється як переживання, що має безпосереднє значення для суб'єкта.

У психології вирізняють так звані фундаментальні емоції. Емоція називається фундаментальною, якщо вона має власний механізм виникнення і виражається особливими немовними, зокрема мімічними, засобами. До фундаментальних емоцій відносять подив, який виникає у відповідь на раптову подію, що привертає увагу. Ця емоція важко піддається опису, адже вона недовговічна; на мить подиву наш розум ніби стає порожнім, а усі розумові процеси немов припиняються [3, 13].

Мімічному вираженню емоції подиву присвячена ця стаття. Матеріалом нашого дослідження слугувало 250 фрагментів тексту з художніх творів сучасних англійських авторів, що містять опис комунікативних ситуацій, де співрозмовники виражають подив за допомогою міміки обличчя. При подальших підрахунках ми беремо цю кількість за 100%.

У 77 фрагментах тексту, що становить 31 % від загальної кількості нашого фактичного матеріалу, комунікант, дивуючись, широко розплющує очі. Наприклад, Місіс Скотт несподівано зустрічає у магазині свого давнього приятеля і від подиву широко розплющує очі:

When she waved goodbye to her young customer and his parents, then turned her gaze to him in greeting, his smile widened.

“Oh my goodness,” she said, her eyes widening in surprise. “Ashford Bryant, is that really you?” (1, 4).

Комуникант від здивування підіймає брови у 64 фрагментах тексту, або 26 %. Так, Девід, почувши неочікуване питання від слідчого, від подиву підіймає брови:

“Have you ever consumed drugs before in your life?” Mr. Miller continued.

Davis' eyebrows jerked up with surprise. He didn't expect the question which followed, it seemed so random (3, 9).

Подив може виражатися кліпанням очима (51 фрагмент тексту, що складає 20 % від загальної кількості). Наприклад, Еш, зустрівши Емілі, яку він пам'ятає ще маленькою дівчинкою, кліпає очима, дивуючись, якою дорослою та гарною вона стала:

Ash blinked in surprise at the sight of her. The pretty girl had grown into a breathtaking woman, he thought. A beautiful, breathtaking woman ... (1, 8).

У 40 фрагментах тексту, або 16 %, усе обличчя комуниканта виражає подив. У наступному прикладі, Хардіна дивує повідомлення його дівчини про те, що їм треба припинити стосунки; при цьому його обличчя витягується від здивування:

“You're broken, Hardin, and I can't fix you.”

His face falls at the realization of what he's done to me, and to himself, and he stands in front of me with all emotion pulled out of him (4, 275).

Іноді подив може виражатися смиканням губ (18 фрагментів тексту, або 7%). Так, Руперт приходить до своєї дівчини в гуртожиток і замість неї бачить її мати, яка там порядкує, і він тішиться:

“Your mother was about to start ironing your clothes,” said Rupert, his mouth twitching with amusement. Jem laughed. “Oh, Mum.” (2, 11).

Отже, подив може виражатися за допомогою таких мімічних засобів, як широко розплющені очі, кліпання очима, підняті брови, посмикування губ або вираз обличчя загалом.

Список використаної літератури:

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф.С. Бацевич. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344с.
2. Изард К.Э. Психология эмоций / [Перев. с англ.] / К. Э. Изард. – СПб. : Издательство «Питер», 1999. – 464 с.
3. Кутковой Н. А. Социально–психологические особенности эмоции удивления: дис. канд. наук: 19.00.05/ Н. А.Кутковой. – М. – 2016. – 193 с.

Список джерел фактичного матеріалу:

1. Bates K. Love and Chocolate (The Bryants of Crystal Springs #2) / K. Bates. – Seattle : Amazon Digital Services, 2017. – 244 p.
2. Mansell J. Thinking of you/ J. Mansell. – London: Headline Publishing Group, 2007. – 440 p.
3. Redding J. The Oblivion / J. Redding. – Bloomington: Xlibris, 2015. – 88 p.
4. Todd A. After we fell / A. Todd. – NY : Simon and Schuster, 2014. – 848 p.

Науковий керівник: канд. філол. наук, доцент О. І. Голубнича

СЛОВНИК-ТЕЗАУРУС ТЕРМІНОЛОГІЇ МАРКЕТИНГУ: ПОНЯТТЯ СТРАТЕГІЯ

Я. С. Шкарбута

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Наша робота присвячена вивченню структурних та семантичних особливостей словосполучень з поняттям СТРАТЕГІЯ.

Актуальність теми дослідженню зумовлена необхідністю вивчення можливих мовних позначень терміну СТРАТЕГІЯ, що широко використовується у сфері маркетингу.